

UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2024/827 VAN DE RAAD

van 4 maart 2024

tot uitvoering van Verordening (EU) nr. 208/2014 betreffende beperkende maatregelen tegen bepaalde personen, entiteiten en lichamen in het licht van de situatie in Oekraïne

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 208/2014 van de Raad van 5 maart 2014 betreffende beperkende maatregelen tegen bepaalde personen, entiteiten en lichamen in het licht van de situatie in Oekraïne ⁽¹⁾, en met name artikel 14, lid 1,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Raad heeft op 5 maart 2014 Verordening (EU) nr. 208/2014 vastgesteld.
- (2) Op basis van een evaluatie door de Raad moet de in bijlage I bij Verordening (EU) nr. 208/2014 opgenomen informatie betreffende de rechten van de verdediging en het recht op effectieve rechtsbescherming worden geactualiseerd.
- (3) Verordening (EU) nr. 208/2014 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Bijlage I bij Verordening (EU) nr. 208/2014 wordt gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij deze verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 4 maart 2024.

Voor de Raad
De voorzitter
A. VERLINDEN

⁽¹⁾ PB L 66 van 6.3.2014, blz. 1.

BIJLAGE

In bijlage I bij Verordening (EU) nr. 208/2014 wordt deel B (“Rechten van de verdediging en het recht op effectieve rechtsbescherming”) vervangen door:

“B. Rechten van de verdediging en het recht op effectieve rechtsbescherming**De rechten van de verdediging en het recht op effectieve rechtsbescherming uit hoofde van het wetboek van strafvordering van Oekraïne**

In artikel 42 van het wetboek van strafvordering van Oekraïne (“het wetboek van strafvordering”) is bepaald dat iedere persoon die verdachte of beklaagde is in een strafproces de rechten van de verdediging en het recht op effectieve rechtsbescherming geniet. Het gaat onder meer om het recht om te weten van welk strafbaar feit hij wordt verdacht of beschuldigd; het recht om uitdrukkelijk en onverwijld in kennis gesteld te worden van zijn rechten uit hoofde van het wetboek van strafvordering; het recht om bij eerste verzoek toegang te krijgen tot een advocaat; het recht verzoekschriften voor procedurele handelingen in te dienen; het recht verzoekschriften voor procedurele handelingen in te dienen, en het recht beroep aan te tekenen tegen beslissingen en een handelen of nalaten van de rechercheur, de openbaar aanklager en de onderzoeksrechter.

In artikel 303 van het wetboek van strafvordering wordt een onderscheid gemaakt tussen beslissingen en omissies die tijdens het vooronderzoek kunnen worden aangevochten (eerste lid) en beslissingen en een handelen of nalaten die tijdens de voorbereidende procedure voor de rechtbank in aanmerking kunnen worden genomen (tweede lid). In artikel 306 van het wetboek van strafvordering is bepaald dat klachten tegen beslissingen en een handelen of nalaten van de rechercheur of openbaar aanklager moeten worden beoordeeld door een onderzoeksrechter van een lokale rechtbank in aanwezigheid van de eiser of zijn advocaat of wettelijk vertegenwoordiger. In artikel 308 van het wetboek van strafvordering is bepaald dat klachten over het niet in acht nemen van een redelijke termijn door de rechercheur of openbaar aanklager tijdens het vooronderzoek kunnen worden ingediend bij een hogere openbaar aanklager en dat die klachten moeten worden behandeld binnen drie dagen na de indiening ervan. Voorts is in artikel 309 van het wetboek van strafvordering bepaald dat de beslissingen van onderzoeksrechters vatbaar zijn voor hoger beroep, en dat andere beslissingen door de rechter getoetst kunnen worden tijdens de voorbereidende procedure voor de rechtbank. Voorts is een aantal onderzoekshandelingen alleen mogelijk na een beslissing van een onderzoeksrechter of rechtbank (bv. inbeslagname van goederen uit hoofde van de artikelen 167-175, en conservatoire maatregelen uit hoofde van de artikelen 176-178, van het wetboek van strafvordering).

Toepassing van de rechten van de verdediging en van het recht op effectieve rechtsbescherming van elk van de op de lijst geplaatste personen**2. Vitalii Yuriyovych Zakharchenko**

De strafrechtelijke procedures met betrekking tot de verduistering van overheidsmiddelen of -activa zijn nog aanhangig.

Uit de informatie in het dossier van de Raad blijkt dat de rechten van de verdediging en het recht op effectieve rechtsbescherming van de heer Zakharchenko, met inbegrip van het grondrecht om zijn zaak binnen een redelijke termijn door een onafhankelijke en onpartijdige rechtbank te laten behandelen, zijn geëerbiedigd in de strafrechtelijke procedures waarop de Raad zich heeft gebaseerd. Dat blijkt met name uit de beslissingen van de onderzoeksrechter van 19 april 2021 op grond waarvan de heer Zakharchenko hechtenis is opgelegd, alsook uit de uitspraak van de rechtbank van het Petsjerski-district in Kyiv van 10 augustus 2021 waarbij toestemming werd verleend om een bijzonder vooronderzoek in strafrechtelijke procedure nr. 4201600000002929 uit te voeren. Die beslissingen van de onderzoeksrechters bevestigen de status van de heer Zakharchenko als verdachte en wijzen erop dat de verdachte zich voor het onderzoek verborgen houdt om strafrechtelijke aansprakelijkheid te ontlopen.

Bovendien beschikt de Raad over informatie dat de Oekraïense autoriteiten maatregelen hebben genomen om de heer Zakharchenko op te sporen. Op 12 februari 2020 heeft de onderzoeksinstantie besloten de heer Zakharchenko op de internationale lijst van gezochte personen te plaatsen en het verzoek door te sturen naar de dienst Internationale Politiesamenwerking van de Nationale Politie van Oekraïne zodat hij in de Interpol-databank kan worden opgenomen. Voorts heeft Oekraïne op 11 mei 2021 een verzoek om internationale rechtshulp aan de Russische Federatie gericht om de verblijfplaats van de heer Zakharchenko vast te stellen, welk verzoek op 31 augustus 2021 door Rusland is afgewezen.

De Raad beschikt over informatie dat het vooronderzoek in strafzaak nr. 4201600000002929 op 9 februari 2022 is afgerond en dat het bureau van de procureur-generaal op 5 augustus 2022, nadat aan de vereisten van het Oekraïense wetboek van strafvordering was voldaan, een tenlastelegging heeft gestuurd naar de rechtbank van het Petsjerski-district in Kyiv voor het onderzoek ten gronde. Daarnaast heeft de rechtbank van het Sviatosjinskyi-district in Kyiv op 2 mei 2023 het verzoek van de openbare aanklager ingewilligd en besloten over te gaan tot een proces bij verstek van de beklaagde als onderdeel van de bijzondere gerechtelijke procedure. De Raad is ervan in kennis gesteld dat de hoorzittingen lopende zijn.

Op basis van de door de Oekraïense autoriteiten verstrekte informatie heeft Zakharchenko geen raadsman bij de strafprocedure in Oekraïne betrokken, maar is er een raadsman aangewezen die zijn belangen heeft vertegenwoordigd. Er kan geen schending van de rechten van de verdediging en het recht op effectieve rechtsbescherming worden vastgesteld wanneer de verdediging die rechten niet uitoefent.

Overeenkomstig de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is de Raad van oordeel dat de perioden waarin de heer Zakharchenko zich aan het onderzoek onttrekt, niet mogen meetellen voor de berekening van de periode die in aanmerking wordt genomen om te beoordelen of het recht op een proces binnen een redelijke termijn geëerbiedigd. De Raad is derhalve van mening dat de bovenbeschreven omstandigheden die de heer Zakharchenko aangerekend worden, aanzienlijk hebben bijgedragen tot de duur van het onderzoek.

6. Viktor Ivanovych Ratushniak

De strafrechtelijke procedures met betrekking tot de verduistering van overheidsmiddelen of -activa zijn nog aanhangig.

Uit de informatie in het dossier van de Raad blijkt dat de rechten van de verdediging en het recht op effectieve rechtsbescherming van de heer Ratushniak, met inbegrip van het grondrecht om zijn zaak binnen een redelijke termijn door een onafhankelijke en onpartijdige rechtbank te laten behandelen, zijn geëerbiedigd in de strafrechtelijke procedures waarop de Raad zich heeft gebaseerd. Dat blijkt met name uit de beslissingen van de onderzoeksrechter van 19 april 2021 op grond waarvan de heer Ratushniak hechtenis is opgelegd, alsook uit de uitspraak van de rechtbank van het Petsjerski-district in Kyiv van 10 augustus 2021 waarbij toestemming werd verleend om een bijzonder vooronderzoek in strafrechtelijke procedure nr. 4201600000002929 uit te voeren. Die beslissingen van de onderzoeksrechters bevestigen de status van de heer Ratushniak als verdachte en wijzen erop dat de verdachte zich voor het onderzoek verborgen houdt om strafrechtelijke aansprakelijkheid te ontlopen.

De Raad beschikt over informatie dat de Oekraïense autoriteiten maatregelen hebben genomen om de heer Ratushniak op te sporen. Op 12 februari 2020 heeft de onderzoeksinstantie besloten de heer Ratushniak op de internationale lijst van gezochte personen te plaatsen en de dienst Internationale Politiesamenwerking van de Nationale Politie van Oekraïne het verzoek toe te sturen zodat hij in de Interpol-databank kan worden opgenomen. Voorts heeft Oekraïne op 11 mei 2021 een verzoek om internationale rechtshulp aan de Russische Federatie gericht om de verblijfplaats van de heer Ratushniak vast te stellen, welk verzoek op 31 augustus 2021 door Rusland is afgewezen.

De Raad beschikt over informatie dat het vooronderzoek in strafzaak nr. 4201600000002929 op 9 februari 2022 is afgerond en dat het bureau van de procureur-generaal op 5 augustus 2022, nadat aan de vereisten van het Oekraïense wetboek van strafvordering was voldaan, een tenlastelegging heeft gestuurd naar de rechtbank van het Petsjerski-district in Kyiv voor het onderzoek ten gronde. Daarnaast heeft de rechtbank van het Sviatosjinskyi-district in Kyiv op 2 mei 2023 het verzoek van de openbare aanklager ingewilligd en besloten over te gaan tot een proces bij verstek van de verdachte als onderdeel van de bijzondere gerechtelijke procedure. De Raad is ervan in kennis gesteld dat de hoorzittingen lopende zijn.

Op basis van de door de Oekraïense autoriteiten verstrekte informatie heeft Ratushniak geen raadsman bij de strafprocedure in Oekraïne betrokken, maar is er een raadsman aangewezen die zijn belangen heeft vertegenwoordigd. Er kan geen schending van de rechten van de verdediging en het recht op effectieve rechtsbescherming worden vastgesteld wanneer de verdediging die rechten niet uitoefent.

Overeenkomstig de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is de Raad van oordeel dat de perioden waarin de heer Ratushniak zich aan het onderzoek onttrekt, niet mogen worden meegeteld bij de berekening van de periode die in aanmerking wordt genomen om te beoordelen of het recht op een proces binnen een redelijke termijn is geëerbiedigd. De Raad is derhalve van mening dat de hierboven beschreven omstandigheden die de heer Ratushniak worden aangerekend, aanzienlijk hebben bijgedragen tot de duur van het onderzoek.

12. Serhiy Vitalyovych Kurchenko

De strafrechtelijke procedures met betrekking tot de verduistering van overheidsmiddelen of -activa zijn nog aanhangig.

Uit de informatie in het dossier van de Raad blijkt dat de rechten van de verdediging en het recht op effectieve rechtsbescherming van de heer Kurchenko, met inbegrip van het grondrecht om zijn zaak binnen een redelijke termijn door een onafhankelijke en onpartijdige rechtbank te laten behandelen, zijn geëerbiedigd in de strafrechtelijke procedures waarop de Raad zich heeft gebaseerd. Dat blijkt met name uit het feit dat de verdediging op 28 maart 2019 ervan in kennis werd gesteld dat het vooronderzoek in strafrechtelijke procedure nr. 4201600000003393 was afgesloten en dat zij toegang heeft gekregen tot de stukken van het dossier om er zich vertrouwd mee te maken. Op 11 oktober 2021 heeft het nationale bureau voor corruptiebestrijding van Oekraïne de advocaten van de verdediging van de heer Kurchenko bovendien laten weten dat het vooronderzoek was afgerond en dat zij toegang kreeg tot de stukken van het vooronderzoek om er zich vertrouwd mee te maken. De Raad heeft informatie ontvangen over het feit dat het nationale bureau voor corruptiebestrijding van Oekraïne een verzoek heeft ingediend om een termijn vast te stellen waarbinnen de verdediging de stukken van het vooronderzoek kan bestuderen, teneinde de vertraging tegen te gaan die de verdediging in dat verband heeft opgelopen. De Raad werd ervan in kennis gesteld dat het Hooggerechtshof voor corruptiebestrijding in zijn beslissing van 27 juni 2022 de verdediging tot en met 1 december 2022 de tijd heeft gegeven om zich vertrouwd te maken met het dossier. Na die datum wordt zij geacht gebruik te hebben gemaakt van haar recht op toegang tot het materiaal. Op 7 december 2022 heeft het gespecialiseerde parket voor corruptiebestrijding de tenlastelegging naar het Hooggerechtshof voor corruptiebestrijding van Oekraïne gestuurd om de zaak ten gronde te onderzoeken. Op 30 maart 2023 heeft het gerechtshof een preliminaire zitting gehouden en besloten over te gaan tot een proces. Op dezelfde datum heeft het gerechtshof het verzoek van de openbare aanklager ingewilligd, dat ertoe strekte een bijzondere gerechtelijke procedure (bij verstek) te voeren tegen de verdachte. De Raad is ervan in kennis gesteld dat de hoorzittingen lopende zijn.

In het kader van strafrechtelijke procedure nr. 12014160020000076 heeft het Hof van Beroep van Odessa bij beslissing van 18 september 2020 het beroep van de openbaar aanklager toegewezen en de heer Kurchenko preventieve hechtenis opgelegd. Het Hof heeft ook verklaard dat de heer Kurchenko in 2014 uit Oekraïne is vertrokken en dat zijn woonplaats niet kan worden vastgesteld. Het Hof concludeerde dat de heer Kurchenko zich verborgen houdt voor de instanties die het vooronderzoek voeren, om strafrechtelijke aansprakelijkheid te ontlopen. Op 20 december 2021 heeft de rechtbank van het Kyivski-district in de stad Odessa toestemming verleend om een bijzonder vooronderzoek bij verstek uit te voeren. Voorts heeft de rechtbank van het Kyivski-district in de stad Odessa op 20 oktober 2021 het beroep van de advocaten tot intrekking van het besluit van de openbaar aanklager van 27 juli 2021 betreffende de opschorting van het vooronderzoek verworpen.

De Raad beschikt over informatie dat de Oekraïense autoriteiten maatregelen hebben genomen om de heer Kurchenko op te sporen. Op 13 mei 2021 heeft het hoofdbureau van de nationale politie van de regio Odessa het Oekraïense bureau van Interpol en Europol verzocht om een red notice met betrekking tot Kurchenko openbaar te maken, die momenteel in behandeling is. De Raad werd ervan in kennis gesteld dat de Oekraïense autoriteiten op 29 april 2020 een verzoek om internationale rechtshulp aan de Russische Federatie hebben gericht, dat op 28 juli 2020 is teruggestuurd en niet zou worden uitgevoerd.

De Raad is meegedeeld dat het vooronderzoek in strafzaak nr. 12014160020000076 op 6 mei 2022 is afgerond en dat het bureau van de procureur van de stad Odessa op 1 augustus 2022 een tenlastelegging heeft gestuurd naar de rechtbank van het Primorski-district in de stad Odessa voor het onderzoek ten gronde. Op 18 april 2023 heeft het gerechtshof het verzoek van de openbare aanklager ingewilligd, dat ertoe strekte een bijzondere gerechtelijke procedure (bij verstek) te voeren tegen de verdachte. De Raad is ervan in kennis gesteld dat de hoorzittingen lopende zijn.

Overeenkomstig de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is de Raad van oordeel dat de perioden waarin de heer Kurchenko het onderzoek ontwijkt, niet mogen worden meegeteld bij de berekening van de periode die in aanmerking wordt genomen om te beoordelen of het recht op een proces binnen een redelijke termijn worden geëerbiedigd. De Raad is derhalve van mening dat de in de beslissing van de rechter beschreven omstandigheden die de heer Kurchenko worden aangerekend en de niet-uitvoering van het verzoek om internationale rechtshulp aanzienlijk hebben bijgedragen tot de duur van het onderzoek.”.